

Sak nr.: 19/17

Møtedato: 21.08.17

Saksbehandler: Vidar Formo

Arkiv nr. 012.1

Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksopplysninger:

Møteinnkalling og sakliste er utsendt på e-post før møtet. Sak 21-17 utdeles i møte.

Forslag til vedtak:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes.

VEDTAK:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes.

Snåsa den 22.08.17

Vidar Formo
Fjelloppsyn/daglig leder

*Sak nr.: 20/17**Møtedato: 21.08.17**Saksbehandler: Vidar Formo**Arkiv nr. 012.1*

Referater

Hovedtrekk fra drifta inne:

- Oppfølging jeger/jaktlag
- Arbeid med dokumentasjon til jordskiftesak
- Eposter og telefoner
- Materiell til Fiskefestivalen
- Saksbehandling

Hovedtrekk fra drifta ute:

- Mye arbeid med sauekadaver
- Oppfølging hytter/båter
- Oppsett og oppfølging av hårfeller
- Nasjonalparkoppsyn

Møter/befaringer:

- Befaringer grensesak Bjønnhifjellet

Forslag til vedtak:

Referater tas til orientering.

Orienteringssaker i møtet:

- Informasjon fra Grønningsveien
- Informasjon om status jordskiftesak

VEDTAK:

Referater tas til orientering.

Snåsa den 22.08.17

Vidar Formo
Fjelloppsyn/daglig leder

Sak nr.:21/17

Møtedato: 21.08.17

Saksbehandler: Lisbeth Aassve

Arkiv nr.

Fastsetting av dagskvoter (bag limit) for småviltseasonen 2017/2018

Saksdokumenter:

- Resultater fra taksering på statsallmenningene og sammenligning mot tidligere år.

Hjemmel:

- Fjellogen § 23
- Forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning, kap. I, §5

Saksopplysninger:

Snåsa fjellstyre har i mange år fått utført taksering av småvilt i forkant av småviltjakta. Fra og med 2006 har fjellstyret inngått et samarbeid med Nord universitet (tidl. HiNT) om rypetaksering etter Distance-metoden. Den bygger på en ordinær linjetakst, men den kan i tillegg til å avdekke svingninger og produksjon fra år til år, gi oss et tetthetsestimert på antall liryper pr. km² samt tetthet av voksen fugl og kyllingproduksjon pr. lirypepar. Det er Snåsa Jeger- og Fiskeforening som gjennomfører takseringen på vegne av fjellstyret.

I samarbeid med Nord universitet og NINA gjennomførte vi i vår en revidering av takslinjene, der noen linjer ble lagt om eller fjernet, og fire nye linjer ble lagt til. Revideringa ble gjennomført for å få et mest mulig riktig resultat av takseringa. Tre av de nye linjene er lagt opp med tanke på skogsfugltaksering.

Vi har nå 14 linjer (32 enkeltlinjer) fordelt i statsallmenningene.

Snåsa fjellstyre er medlem i Hønsefuglportalen (siden 2014), en webportal for registrering og håndtering av data fra taksering av ryper og skogsfugl.

Fjellstyret har tidligere år hatt følgende fangstbegrensninger på rype og skogsfugl:

- Sesongen 2016/2017: Dagskvote på 3 ryper/jeger/dag før jul, 1 rype/jeger/dag fra nyttår.
Dagskvote på 2 skogsfugl/jeger/dag
- Sesongen 2015/2016: Dagskvote på 3 ryper/jeger/dag før jul, 1 rype/jeger/dag fra nyttår.
Dagskvote på 2 skogsfugl/jeger/dag.
- Sesongen 2014/2015: Dagskvote på 4 ryper/jeger/dag før jul, 1 rype/jeger/dag fra nyttår.
- Sesongen 2013/2014: Dagskvote på 3 ryper/jeger/dag før jul, 2 ryper/jeger/dag fra nyttår.
- Sesongen 2012/2013: Dagskvote på 3 ryper/jeger/dag før jul, 2 ryper/jeger/dag fra nyttår.
- Sesongen 2011/2012: Dagskvote på 5 ryper/jeger/dag før jul, 3 ryper/jeger/dag fra nyttår.

- Sesongen 2010/2011: Dagskvote på 3 ryper/jeger/dag
- Sesongen 2009/2010: Dagskvote på 3 ryper/jeger/dag
- Sesongen 2008/2009: Dagskvote på 4 ryper/jeger/dag
- Sesongen 2007/2008: Dagskvote på 5 ryper/jeger/dag
- Tidligere hadde fjellstyret lenge en fast dagskvote på 6 ryper/jeger/dag

Det har ikke vært noen fangstbegrensninger på skogsfugl før 2015.

Vurdering:

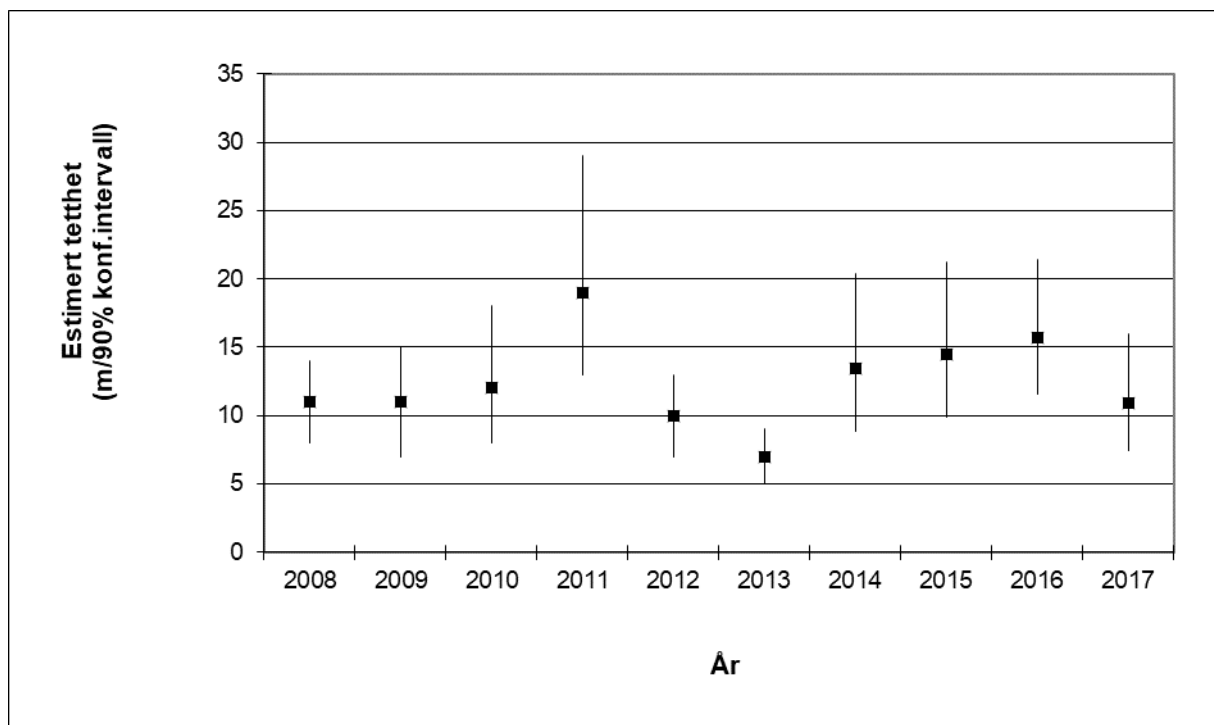
Etter at rypebestanden har hatt en liten oppgang de tre siste åra, har vi i år en liten nedgang i bestanden. Dette gjelder både i antall observerte fugl pr. km² (*fig. 1*) og kyllingproduksjonen (*fig 2*). Merk at metoden for estimering av kyllingproduksjon er endret fra og med 2015, den ville derfor i år vært på 5,1 etter tidligere estimeringsmetode.

Det har ikke vært noen stor forekomst av smågnagere i år, noe som kan ha ført til større predasjon på ryper/reir, da predatorerne i gode smågnagerår finner smågnagerne som alternativ føde. Det er likevel observert flere store kull med store kyllinger, men også reir med små kyllinger eller egg, noe som tyder på omlegging.

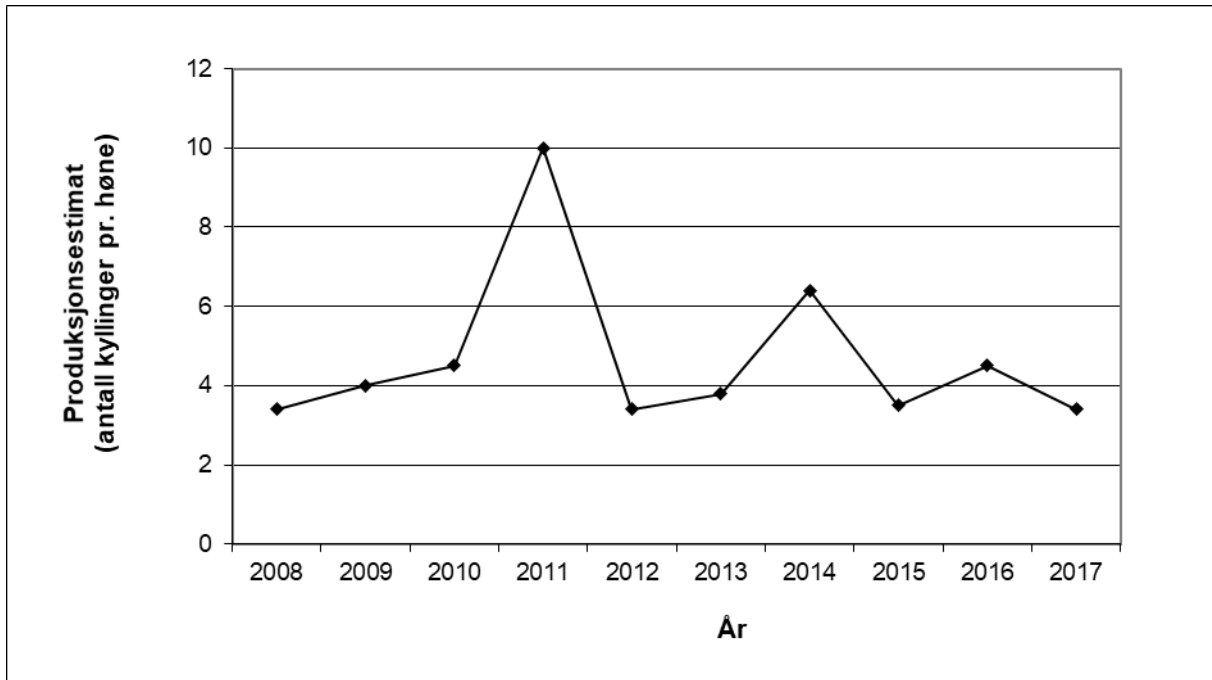
Vi har hatt en våt og kald sommer fram til midten av juli, dette kan ha hatt betydning for mattilgangen av innsekter til kyllingene.

Det er observert en del stamfugl på vårparten, men takseringsresultater viser at det fortsatt er ujevnt med fugl i terrenget.

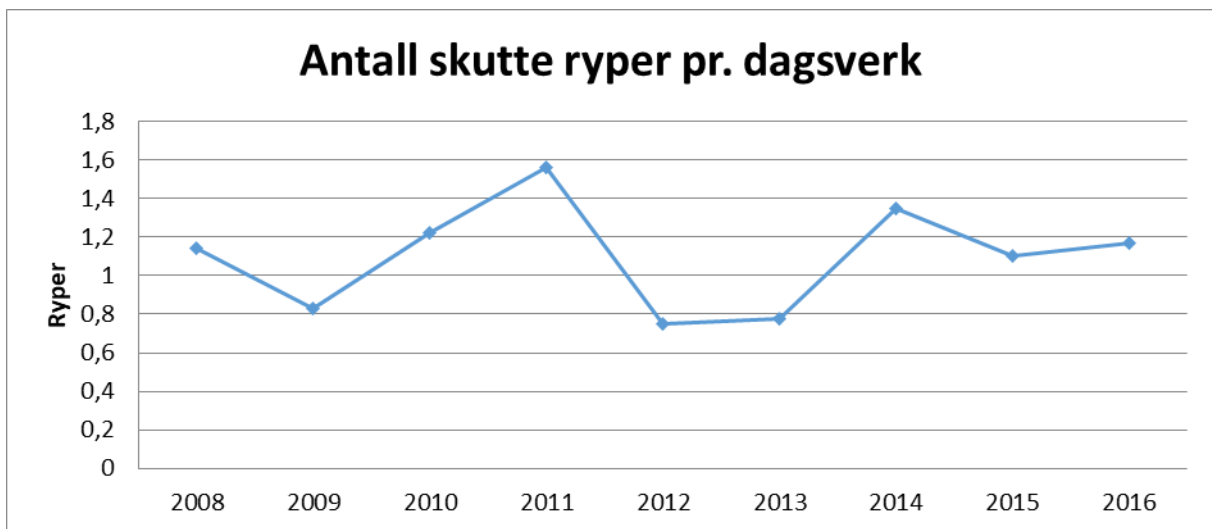
Figur 1: Antall fugl pr. km² fordelt på år.

Figur 2: Antall kyllinger pr. høne fordelt på år.

Figur 3: Antall skutte ryper pr. dagsverk pr. år.

Det er liten tvil om at jakt kan ha betydning for neste års bestand av lirype, men hvor stor betydning den har avhenger av bestand og uttak, men også av andre faktorer. Forskning viser at ved gode bestandsår kan jaktdødeligheten kompensere noe av den naturlige dødeligheten. Dette gjelder særlig hos ungfugl tidlig i jakta. På samme vis kan jaktdødeligheten være additiv, komme i tillegg til naturlig dødelighet, ved svært dårlige lirypeår. Jakta har derfor størst betydning ved tynne bestander, mens den i gode år med høy tetthet ikke vil ha noen stor betydning ved et begrenset uttak. Dødeligheten hos ryper er størst fram til senhøsten, og vinterjakt/-fangst vil derfor ha større negativ innvirkning på bestandene enn høstjakta.

Uavhengig av bag limit kan en se at antallet felte ryper pr. jeger pr. dag på statsallmenningene i Snåsa har ligget ganske jevnt over flere år (*figur 3*).

Fra den regulerte perioden i fjor viser rapporteringa at hver jeger i gjennomsnitt jaktet 3 av 5 tildelte jakt dager i regulert periode og felte 4 ryper i løpet av disse dagene.

Med bakgrunn i den årlige takseringen av lirypebestanden kan en bruke de ulike høstings eller forvaltningsmodellene for å legge til grunne kvoten eller jaktuttaket for jakt sesongen.

Svensk forskning viser til at et jaktuttak på 30 % av årets lirypebestand i Sverige, **30 % modellen**, kan være bærekraftig på lang sikt og at dette uttaket ikke har noen betydning for neste års bestand. Den samme forskningen viser at 3 jegerdager pr. km² i månedsskiftet august/september tilsvarer et uttak på 30 %, uavhengig av størrelsen på høstbestanden. Til sammenligning var jegertettheten på statsallmenningene i Snåsa 1,1 jegerdager pr. km² i regulert periode av jakta i 2016.

15 % modellen går ut på å beregne en sesongkvote etter 15 % av den takserte lirypebestanden. Dette beregnes ut fra reelt lirypeterreng i det aktuelle området. Undersøkelser ved utarbeidelse av denne modellen viser at et jaktuttak på 30 % av den takserte lirypebestanden kan spille en rolle for neste års bestand, mens et uttak på 15% ikke har noe å si. Om en tar ut bare 15 % av bestanden viser undersøkelser også at det i et freda terreng ikke vil være lavere dødelighet, da den naturlige dødeligheten er beregnet til å være den samme.

Med bakgrunn i **kyllingmodellen** må hver lirypehøne produsere 2,5 kyllinger for å holde bestandsstørrelsen uendret fra år til år uten jakt. Det høstbare overskuddet kan derfor beregnes ut fra eventuelle kyllinger over denne grensa. Avhengig av hvor stort jaktuttaket er kan en beregne hvor stor den tilsvarende kyllingproduksjonen må være for å balansere jaktuttaket. Kyllingmodellen gir et noe høyere anbefalt jaktuttak enn 15 % modellen (*se figur 4*). For å kunne øke bestanden kan man likevel ikke ta ut alt over 2,5 kyllinger pr. par årlig, da en må spare kyllinger som kan bli stamfugl neste år.

Figur 4: Viser bla. anbefalt uttak av lirype hos Snåsa fjellstyre etter henholdsvis kyllingmodellen, 15% modellen og 30% modellen for jakt sesongen 2016, samt beregnet uttak med bakgrunn i fangstrapporteringer.

År	Estimert tetthet (Liryper/km ²)	Estimert totalt antall liryper	Estimert kyllingproduksjon pr. høne	Estimert antall liryper skutt	Estimert fellingsprosent	Anbefalt uttak etter kyllingmodellen	Anbefalt uttak etter 15% modellen	Anbefalt uttak etter 30% modellen
Høstjakt 2016	15,7	18762	4,5	2609	14	5772	2814	5629

I figur 4 kan en se at uttaket vi hadde i jakt sesongen 2016 lå innenfor anbefalt uttak av lirype, både etter kyllingmodellen, 15% modellen og 30% modellen.

Ordningen med dagskvoter (bag limit) er nå godt innarbeidet hos fjellstyrene, og det bør videreføres som et praktisk gjennomførbart forvaltningstiltak i tråd med bestandssvingningene.

Fra jegerorganisasjonene er det et sterkt ønske om at områdene ikke stenges helt for jakt, men at uttaket heller reguleres med en streng dagskvote.

Snåsa fjellstyre har jaktstart på rype den 15. september i motsetning til de fleste andre områder rundt oss som har jaktstart den 10. september. Utsatt jaktstart bygger på bakgrunn av at

fellingsuksessen hos jegerne er størst helt i starten av jakta, mens den avtar raskt utover høsten. Dette gir også et mindre totaluttak, da det blir færre jaktdager.

De første 10 dagene av jakta (15.-24 sept) er en såkalt regulert periode, der utenbygdsjegere må søke om jaktkort ut fra en kvote vi har på 450 kort. I regulert periode er jaktterrenget delt opp i 6 mindre jaktterreng/jaktfelt der hvert jaktfelt er tildelt et bestemt antall jaktkort. Dette gir oss en områdeforvaltning der vi kan kontrollere jaktrykket i de ulike områdene de første 10 dagene av jakta.

Vi ser også på jaktkortsalget utover høsten at det er betydelig mindre tilstrømming av jegere i dårlige år enn i gode rypeår.

I gamle Gressåmoen nasjonalpark (ca 180 km²) selges det kun et svært begrenset antall jaktkort for jakt uten hund de 10 første dagene av jakta. Etter det er området stengt for all jakt, og sammen med tilgrensende fredningsområder i Lierne har vi her et stort refugieområde for rype.

Det er mye fokus på vinterjaktas betydning for rypebestanden. For Snåsa sin del så er dette av underordnet betydning, da de aller fleste jaktområdene her i praksis blir utilgjengelige om vinteren når fjelldalene og skogsbilveiene snør igjen. Det er kun i Grønningsområdet, der man har vinteråpen vei inn til Brottet og et større antall hytter, at man kan få noe intensiv vinterjakt. Forskning viser at de rypene, både unge og gamle, som har overlevd til februar har stor sannsynlighet for å overleve til våren. Et større uttak i begynnelsen av jakta har derfor mindre betydning enn det samme uttaket i f.eks. februar. På bakgrunn av dette er det også innført en strengere bag limit for vinterjakta (01.01-28.02) enn for høstjakta. Rapporteringa for 2017 viste at det ble felt ca. 60 ryper i løpet av vinterjakta, det samme for 2016. Dette tilsvarer < 0,5% av bestanden.

Kunnskapen om jaktas innvirkning på fjellrypebestanden er mindre. Vi vet imidlertid at fjellrypa ofte samler seg og flytter fra et fjellområde til et annet. Dette gjør at et område kan oppfattes som tomt for fjellrype, og at andre opplever store mengder fjellrype. Denne ujevnheten med fugl i terrenget vil man også kunne oppleve hos lirypa, særlig i dårlige år.

Fra 2015 ble det innført krav om rapportering på all jakt på rype og skogsfugl, etter at det tidligere år kun har vært krav om rapportering i regulert periode og vinterjakta. Dette gir oss bedre grunnlag for fellingsstatistikk, og hjelper oss med å kunne forvalte etter de ulike forvaltningsmodellene. Rapporteringsprosenten for høstjakta 2016 var på 70%.

Med bakgrunn i bestandssituasjonen, og at vi i år har en liten nedgang både i fugletetthet og kyllingproduksjon, vurderes det som rett å sette ned dagskvoten på rype i høstjakta. Selv om vi ved samme bestandsstørrelse tidligere år har hatt høyere dagskvoter, viser forvaltningsmodeller og estimater fra jakta de to siste åra at vi ikke bør ha noe høyere uttak ved dårligere bestandsår som i år. Samtidig har vi tidligere år ligget godt innenfor anbefalt uttak, så vurderinga om å sette ned dagskvoten i år er et veldig føre-var tiltak, ettersom nedgangen ikke er betydelig stor. Det er også et tiltak for å regulere jaktuttaket utover høsten, der vi ikke har de samme begrensningene for antall jegere som i regulert periode. Dagskvoten for vinterjakt foreslås å holdes uforandret.

Etter revideringen av takseringslinjene i år har vi fått lagt til 3 nye linjer (6 enkeltlinjer) i skogsfuglterreng. Observasjoner fra disse viser relativt jevne kull. Ettersom vi ikke har tall fra tidligere år å sammenligne mot, vil vi fortsette med samme fangstbegrensninger på skogsfugl som de to siste åra, etter føre-var-prinsippet.

Saken er vurdert etter naturmangfoldloven §§ 8 -12.

Kunnskapsgrunnlaget §8, Føre-var-prinsippet §9, Økosystemtilnærming og samlet belastning §10:

Etter fjellstyrets vurdering har en på grunnlag av takseringsresultater, observasjoner gjort av fjelloppsynet, samt tidligere års data tilstrekkelig kunnskap for å fatte et slikt vedtak uten å volde skade på arter, naturmangfoldet eller økosystemet.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver §10, Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12:

Ikke relevant i saken.

Saken er oversendt Snåsa kommune v/viltnemda for uttalelse. Viltnemda hadde ikke noen merknader til saken.

Forslag til vedtak:

Det innføres en dagskvote på **2 ryper**/jeger/dag fra 15.09.17 og tom. 23.12.17, og

1 rype/jeger/dag fra 01.01.18 og ut februar 2018.

Det innføres en dagskvote på 2 skogsfugl/jeger/dag.

Dagskvoten er personlig og kan ikke overføres mellom jegere eller fra dag til dag.

VEDTAK:

Det innføres en dagskvote på **2 ryper**/jeger/dag fra 15.09.17 og tom. 23.12.17, og

1 rype/jeger/dag fra 01.01.18 og ut februar 2018.

Det innføres en dagskvote på 2 skogsfugl/jeger/dag.

Dagskvoten er personlig og kan ikke overføres mellom jegere eller fra dag til dag.

Vedtaket kan iflg. § 28 i Forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Snåsa fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Snåsa den 22.08.17

Vidar Formo
Fjelloppsyn/daglig leder

Sak nr.: 22/17

Møtedato: 21.08.17

Saksbehandler: Vidar Formo

Arkiv nr.

Søknad om kultivering til beite – Jan Ivar Sandnes

Hjemmel:

- Seterforskriften § 5

Saksdokumenter:

- Søknad fra Jan Ivar Sandnes m/kartvedlegg
- Høringssvar fra Statskog
- Høringssvar fra FMNT Reindriftsavdelingen

Saksopplysninger:

Fra Jan Ivar Sandnes, driver av Lurukroken seter i Luru statsallmenning, har fjellstyret mottatt søknad om kultivering for beite på et areal tilsvarende 35 dekar. Det omsøkte arealet ligger vest for, og like inntil tidligere dyrket areal på seteren, og inngår i Sandnes sitt beiteområde for sau i Lurudalen. På vedlagte kart er det omsøkte arealet avmerket med respektive arealtall (17, 3, 14 og 1 daa). Arealet skal ikke inngjerdes.

Det søkes om kultivering for beite, dvs at det meste av skogen hogges og kvist ryddes bort. Det skal ikke utføres markbearbeidende arbeid (som fjerning av stein, stubber mv) eller annen tilrettelegging for høsting og bortfrakt av fôr. Søknaden skal derfor behandles etter seterforskriftens bestemmelser om beiteareal (§5) og ikke tilleggsjord. Tiltaket er sålede heller ikke søknadspliktig etter nydyrkingsforskriften

Bakgrunnen for søknaden er at gården er avhengig av innkjøp av rundball og leie av jord. Gården driver med sau, og har fått utvist beiteområde i Lurudalen. Rovdyrsituasjonen har medført at all egen innmark må brukes til forsinket slipp og tidlig nedsanking, som konfliktdempende tiltak for å skille rovdyr og beitedyr i tid og sted. Dette medfører bare en slått hvert år og betydelig avlingssvikt. Beite/innmarka rundt seteren er derfor blitt svært viktig både ifm. konfliktdempende tiltak og buffer ifm. beiteslipp og sanking. Gården selv har lite areal hjemme og derfor begrensede muligheter for beite og nydyrking.

Fjellstyret har sendt søknaden på høring til Statskog SF, Snåsa kommune, FMNT reindriftsavdelingen og Luru reinbeitedistrikt.

Det er mottatt følgende merknader til saken:

Statskog SF har ingen merknader til grunndisponeringa som sådan, under forutsetning av at de får dekt kostnader til foryngelse og tapt skogproduksjon, samt rett til adkomst til bakenforliggende areal mm.

FMNT reindriftsavdelingen viser til at området er høst-, vinter- og vårbeite for Luru rbd., og at det kan være aktuelt med flytting av rein i området. De påpeker at eventuelle permanente gjerder rundt arealet må avklare med reinbeitedistriktet for å hindre at flyttleier sperres. Utover dette har de ingen merknader til søknaden.

Vurdering:

Planarbeidet for nydyrking i Luru statsallmenning (avsluttet i 2010), konkluderte med at ytterligere dyrking utover det som allerede var godkjent ved Lurukroken seter, ikke var aktuelt. Det kan derfor ikke utvises mer tilleggsjord i dette området.

Ut fra fôr- og beitesituasjonen til søker, vil han likevel være tjent med at et område rundt seteren kultiveres lett for å legge til rette for økt grasproduksjon her. Området består i dag stort sett av ungt plantefelt, og det vil ikke medføre de store inngrepene med noe rydding av området.

Området skal ikke inngjerdes, og når høringspartene da ikke har noen innvendinger mot tiltaket, vurderes det som kurant og formålstjenlig for søker.

Saken er vurdert etter naturmangfoldloven §§ 8 -12.

Kunnskapsgrunnlaget §8

Etter den kjennskap fjellstyret har til området, foreligger det ikke grunnlag for å si at tiltaket vil medføre skade på naturmangfoldet i området.

Føre-var-prinsippet §9

Området er stort sett hogd i forbindelse med ordinær skogsdrift for ca 10 år siden. Lett kultivering med rydding og samling av kvist, uten markbearbeiding, vil ikke utsette området for skade på naturmangfoldet. Det er enkelt å «tilbakestille» området til skogproduksjon igjen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning §10:

Ikke relevant i saken

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver §11, Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12:

Tiltakshaver skal dekke kostnader ved å hindre eller begrense eventuelle skader tiltaket medfører på naturmangfoldet. Det skal ved utførelse av tiltaket benyttes metoder og teknikk som, ut fra en samlet vurdering av rasjonalitet, økonomi og driftsteknikk, medfører minst mulig fare for terrengskader.

Forslag til vedtak:

Med bakgrunn i Jan Ivar Sandnes sitt behov for fôr/ekstra beite for sin sauebesetning, godkjenner Snåsa fjellstyre at et område på 35 dekar som omsøkt ved Lurukroken seter kan kultiveres til beite. Det kultiverte arealet inngår i Sandnes sitt tidligere utviste beiteområde for sau. Godkjenningen gis under følgende vilkår:

- Det skal ikke utføres markbearbeidende arbeid (fjerning av stubber, stein mm)
- Det skal inngås avtale med Statskog om de vilkår som er satt fra grunneier (erstatning for skogproduksjon, adgang til bakenforliggende område mm)
- Det kultiverte arealet skal ikke inngjerdes.

VEDTAK:

Med bakgrunn i Jan Ivar Sandnes sitt behov for fôr/ekstra beite for sin sauebesetning, godkjenner Snåsa fjellstyre at et område på 35 dekar som omsøkt ved Lurukroken seter kan kultiveres til beite. Det kultiverte arealet inngår i Sandnes sitt tidligere utviste beiteområde for sau. Godkjenningen gis under følgende vilkår:

- Det skal ikke utføres markbearbeidende arbeid (fjerning av stubber, stein mm)
- Det skal inngås avtale med Statskog om de vilkår som er satt fra grunneier (erstatning for skogproduksjon, adgang til bakenforliggende område mm)
- Det kultiverte arealet skal ikke inngjerdes.

Vedtaket kan iflg. § 28 i Forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Snåsa fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Snåsa den 22.08.17

Vidar Formo
Fjelloppsyn/daglig leder